

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az angol királynő haldoklik.

Budapest, január 20.

Az utolsó távirat, amely Anglia nyolcvan-éves királynéjáról Budapestre érkezett, elő-hírnöke a nagy gyász, amely talán már holnap ráborul a brit birodalomra. Vasárnap este nyolc órakor jelentették már Osbornéből Londonba, hogy „Viktória királynő halálán van” és ha már a hivatalos hírszolgálat is ily ridegen teljesíti feladatát, bizonyára csodának kellene történnie, ha az agg királynőnek szenvedésektől és izgalmaiktól meggyötört szervezete diadalnaskodhatnék nagy betegsége felett. Ebben a pillanatban együtt vannak az osbornei kastélyban a királyi család összes tagjai és odaérkezett a német császár is, hogy ellesse nagyanyjának utolsó sóhajtását.

A nagy katasztrófa talán már bekövetkezett és lezáródott Angliának az a fényes korszaka, amely Viktória királynőnek 64 éves uralkodásához fűződik. E korszak ragyogó szellemei állnak őrt az osbornei kastélyban és rózsákat hintenek az eszálódó élet útjába, amelynek csodásabb és fenségesebb nem adott meg nőnek, és ritkán férfinak is. A gondviselés sok, kegyetlen csapást mért rá, a legfajóbbat akkor, a midőn öven évvel ezelőtt imádásig szeretett lovagias férjét vesztette el, de gyermekeiben, unokáiban vigasztalást találva, uralkodói kötelességérzetéből erőt merítve megnyugodott az isten rendelkezésében és gyöngéd szívével, az alkotmány és a nép iránt érzett tiszteletével közreműködött Anglia világhuralmának megizmosodásában, gyarapodásában.

Csupa fény és ragyogás árad ki Angliának abból a korszakából, amely a 19 éves csodaszép hajdon meglátogatásával kez-

dődik és virágjában látjuk a szigetországban a szabadság és alkotmányosság intézményeit uralkodása alatt akkor is, amikor másutt korhadásnak, pusztulásnak indul mindaz, ami a XIX. század lángelméit lelkesítette. Csak az az utolsó két esztendő véres eseményeire recseg-rogop a brit birodalom és voltak hónapok, a mikor komoly veszedelem fenyegette Anglia világhuralmát. Akasztrófa mérhetetlen áldozatok árán elhárított, de az izgalom folytán még betegbb lett a törődött agg királynő: a véres háború odaszegődik munkatársául a természet örök rendjének.

Halálán van az angol királynő és talán már néhány óra múlva ragyogó neve, nemes élete a világtörténeté lesz, úgy mint az a két kis boer állam, amelynek függetlenségét a God save the Queen hangjai mellett zúzták össze.

London, január 20.

A Reuter-ügynökség jelenti *Eastesvesből*: Megbízható forrásból eredő jelentések szerint a királynő állapota reggel 7 óra 30 perckor kritikus volt.

Berlin, január 20.

Egy Cowesből ideérkezett nem hivatalos jelentés ma reggel 7 óra 15 perckor azt mondja, hogy a királynő állapota szerfölött komoly. Mindinkább fogy a felgyógyulása vetett remény.

London, január 20.

A ma délelőtt 11 órakor kiadott orvosi jelentés szerint Viktória királynő az éjszakát kissé nyugtalanul töltötte. Állapotában az utolsó jelentés óta lényeges változás nem állott be.

London, január 20.

Délután 4 óra 30 perckor a következő jelentést adták ki: A királynő erőállapota egész nap meglehetősen jó marad. Noha újabb jelenségek nem léptek fel, az eddigi tünetek állandóan aggodalomra adnak okot. A walesi herceg Londonba érkezett.

Noha új orvosi jelentést nem adtak ki, mégis alkalos az a föltevés, hogy a királynő állapota válságos.

Osborne, január 20.

A Reuter-ügynökség *Osbornéből* este 8 órai kelettel a következő táviratot kapta: **A királynő halálán van. A katasztrófa minden órában várható.**

Vlissingen, január 20.

Vilmos császár és a *connaughti* herceg ma reggel 8 óra 20 perckor ideérkeztek és 9 órakor a Seeland-Company *Engeland* nevű gőzszélvel tovább utaztak.

London, január 20.

Vilmos császár és a *connaughti* herceg este 6 óra 20 perckor érkeztek a Charingeross-pályaudvarba, ahol a walesi herceg, a yorki herceg és Keresztély schleswig-holsteini herceg fogadták őket. Vilmos császár a Buckingham palotába ment.

Külföldi szemle.

Budapest, január 20.

Ausztriában véget értek a választások és nagy csalódást hoztak a Körber-kormány. Az új képviselőházban nem kevesebb, mint 26 párt fog helyet foglalni, amelyeknek egyike sem dicsekedhetik legalább hatvan taggal. A régi pártok közül érzékeny vereséget szenvedtek a német-liberalisok, még inkább az ifjú csehek és csak a csehországi német radikálisok vonulhatnak be diadalittasan a ringstrassei görög palotába. Ily viszonyok közt kevés vigasztalót nyújt az új képviselőház a parlamenti munka barátainak, de Körber mégis reméli, hogy az új parlament mézesheiteiben, a mikor a pártok még nem szervezkedtek, elintézheti a véderő-javaslatokat és delegációválasztásokat. A minisztertanács tegnap először ült össze a választások után és három óra hosszat tanácskozott a jövő teendőik-

REGENY.

A rajongók.

— REGENY —

Irta: STEPNJÁK.

(50)

Ez arra a lehetőségre vonatkozott, ha a mérnyelet a börtönbe való visszatérésig elhalasztják. Andrej azonban remélte, hogy erre nem kerül a sor.

Megyek, — szólt és könnyű ugrással a nyeregben termett, míg Vatajko a kantártartotta. — Isten veled, — szólt a fiu. — Töled függ minden.

— És Rosmantemtől, — felelt Andrej, mi-
alatt mosolyogva veregette meg a ló nyakát.

Barátai bölintással befordult az utcára, melyben Vatajko állott.

Amint a faszor sarkához ért, meglátsította a ló lépését és mereven maga elé nézett. Az utca biztosnak látszott. Szemét mintegy delejtől vonzva, az utca végére irányította. A kis csapat a távolban mozdulatlanul látszott, jóllehet szabályos katonai léptekkel közeledett.

Ók! Semmi kétség, — mondta Andrej magában. Történjék bármi, ez a nap nem folyik le simán.

— Messzelátó szeme már tisztán megkülönböztette az egyes alakokat. Fegyver rövid kabát volt, felöltő nélkül. Alkalmatlan fegyvertelen volt. Ez baj volt. Hanem Levshin és Klein rendben voltak. Elég lesz ennyi is. A foglyok maguk is így gondolkoztak, mert megadták a kívánt jelt.

Vaszilij kocsija az utca baloldalán állott. Vaszilij a bakon ült. Csak gondtalanul meggör-

bült hátát és fényes kalapját láthatta. Egészen úgy ült, mint valami fáradt bérkocsis, aki utasokat vár.

Más jármű nem volt látható. Az őrszemek dolga volt megakadályozni, hogy bármilyen kocsis megálljon az uton, nehogy a rendőrök üldözésre használják fel. Az őrszemek minden kocsit jó messzire kellett vinniök és azután Zinához menniök.

A két ellenfél lassan közeledett egymáshoz. Andrej folyton lépésben tartotta lovát. Az utca elég elhagyatott volt. Alig néhány embert lehetett látni. Egy kövér vén asszony, kinek köténye magasan a melle alatt volt megkötve, tolókosiban gyümölcsöt vitt s árujának hangos dicséretével töltötte el a levegőt. Két piszkos fiúcska elragadtatva nézte a esabító kinecsit s alkalmasint azon elmélkedett, vajjon a felnőttek, akik mindent, amit csak akarnak, megtehetnek, miért mennek el olyan egykedvűen. A házak ablakai is nyitva voltak. Itt-ott vidám fejek kacintottak ki, élvezve a gyönyörű időt. Egy erkélyről hangos beszéd és nevelés hallatszott.

Andrejnek különösnek tetszett az utca gondtalan meglátogatása, amely csak pár pillanat múlva véres küzdelemnek s vad dulakodásnak lesz színhelye.

A támadásnak vagy husz lépésnyire Vaszilij kocsija mögött kellett megtörténnie, hogy a menekülést ne akadályozza. Abban a pillanatban, amikor a foglyok lönek, Andrejnek már a kisérlet mögött kellett lennie. Az első lövésre hirtelen meg kellett fordulnia, s míg a rendőrök a foglyokkal dulakodnak, rájuk kellett ütnie. Ugy szabályozta tehát lovának sebességét, hogy a kocsis közelében keresztezze a menetet. Lovát térdének egy nyomásával a kocsis és menet közé terelte. Nem nézett a foglyokra, azok sem rája, mégis feszült figyelemmel kísérték egymás minden mozdulatát. Levshin volt hozzá legközelebb. Andrej szinte fizikailag érezte sovár, kérdő tekintetét, s fejével

alig észrevehetően bólogott. Csak olyan üdvözlés-féle volt, s semmi különöset sem jelentett. Hanem az izgatott fogoly jelnek vette. Andrej látta, amint egy pillanat alatt kiragadta revolverét, s a mögötte járó esendőrnek tartotta. Azután lövés és vad káromkodás hallatszott a sűrű füstből, amely megakadályozta, hogy bármit is lásson.

A küzdelem megkezdődött. Andrej hátra fordítva lovát, kirántotta revolverét s ujját a ravaszon tartva — várt. A szétoszló füstben látta, amint a esendőr, akit Levshin golyója nem ért, a támadóra veti magát. A következő pillanatban Andrej revolvere füstlógott a kezében és a esendőr hosszan terült el a földön. Leírhatatlan zür-zavar keletkezett.

A zsendárok ordítása, az asszonyok sikoltása, a mindenfelé szétfutó járó-kelők visoitása, a sietve beespott ajtók, ablakok csattanása borzasztó, pokoli szimfóniában vegyült a sűrű lövések zajába.

Vaszilij látván, hogy a dolog nagyon közel kezdődött kocsijához, vagy harminclépéssel odébb hajtott. Baljában a gyeplő, revolverével jobbában, feszült figyelemmel nézte az utcát s az ütközetet. Fejét vadul forgatta jobbra-balra, míg kis szeme úgy csillogott, mint a dühödött vadkan szemé.

Levshin megszabadulva a zsendártól, a kocsisához futott és akadálytalanul beugrott. Klein éppen követni akarta a példáját, amikor a szalás káplár megkapta kezét és kiesavarta belőle a revolvert. Andrej segítségére sietett. A káplár rálépett, de nem találta el, mert Klein ide-oda ráncigálta kezét. Andrej egy pillanat alatt rátámadt és hátsó lábára állítva lovát, eltiprással fenyegette.

A káplár, hogy a ló patáitól megmenekülhessen, elengedte Kleint, aki azonnal a kocsisához indult. A káplár jobbra ugrott, hogy Andrej lovát kikerülve, újra hatalmába kerítse Kleint. De Andrej a gondolat gyorsaságával közbűk vitte a lovát.

— Csak lassan a testtel, koma! — kiáltott, revolverét felemelve.

ről. Politikai körökben azt hiszik, hogy ezáltal főleg a trónbeszéd szövegéről esett szó, de a Reichsrath összehívásának napját még nem állapították meg. A hét elején újabb minisztertanács lesz, akkor döntenek ez ügyben. Alkalmisint február elején vagy január utolsó napjaiban nyitják meg a Reichsrathot. A képviselőház munkaképességének kérdése mellett élénken foglalkoztatja a kormányt a képviselőház elnöki tisztségének betöltése is. Körber tudja, hogy a számottevő pártok egyike sem látja szívesen dr. Fuchsot az elnöki széken, aki maga is érezvén népszerűtlenségét, mélyégesen hallgat arról, vajjon megválasztása esetén elfogadná-e az elnöki állást. Körber miniszterelnök megbeszélte már a tekintélyesebb képviselőkkel a bizottsági választások kérdését is. A német pártok több helyet követelnek ott maguknak, mint eddig és új kules szerint kívánják a bizottsági tagsági helyek betöltését. Az új képviselőház megalakulása után válaszólni fog a trónbeszédre. Késégtelen, hogy a felirati bizottság elő legelőbb három javaslat kerül, egy a német pártoktól, egy a régi jobboldaltól az ifjú eszeket bele nem számítva és egy az utóbbiaktól. A felirati vita előbb a bizottságnak, majd a plénumnak több ülést fogja igénybe venni, alkalmisint azzal az eredménnyel, hogy az egyik felirat sem kapja meg a többséget. Ebből az ekből parlament körökben már most azt az eszmét pendítették meg, hogy a trónbeszédre adandó válasz tekintetében ugyanazt az eljárás kövessék, mint 1891-ben, amikor a képviselőház oly hódoló felirattal állapodott meg, amely került minden pártpolitikai irányzatot.

Az utóbbi időben különböző tervek merültek föl a véres délafrikai háború befejezése végett. Így ismertté lett Wilfrid Laurier canadai miniszterelnök eszméje, aki azt ajánlotta, hogy Dél-Afrikát a két boer állammal egy állammal egyesítsék angol fennhatóság alatt. Ausztrália mintájára. E kísérletekkel szemben az öreg Krüger határozottan állást foglal és azt mondta, hogy semmiféle terv sem vezethet praktikus eredményre, amíg Anglia meg nem adja a teljes függetlenséget a két boer államnak. Ezek sem autonómiát, sem angol fennhatóságot nem fogadhatnának el, még akkor sem, ha a két fél szabadon választott bírósága ajánlana ily megoldást. De Wet tábornok eljárta a a protóriai „békébizottság” küldöttivel szemben, akiket a boerok hazaárulóknak tekintenek, eléggé mutatja, hogy a boerok el vannak tökével utolsó csepp vérig folytatni a laeot. Ha Angolországban gyökeresen meg nem fordul a közvélemény, ugy a délafrikai háború eőbb-utóbb irtó-hadjáratra fajul.

A Waldeck Rousseau kormány szilárdabban áll, mint valaha. Ellenségei minduntalan bukását hirdetik, de komolyan maguk sem hisznek jóslatukban. A hadsereg tisztikarának egy része még a nacionalistákkal kacérkodik ugyan, de ez most már sokkal kevésbé veszedelmes, mint azelőtt, mert a legfontosabb állásokat hű repub-

likánusok töltik be. Azonkívül minden jel arra vall, hogy André hadügyminiszter befejezte „a nagy tisztogatás” munkáját és így megkezdődhetik a hadseregben is a kiengesztelődés és megnyugvás korszaka. A nacionalisták és melinisták kétségbevannak esve. A legremsőbb meséket tállalták föl, hogy a közvélemény és a parlamentet a kormány ellen ingereljük, de nincs szerencsájük. Még azt is bíresztelték, hogy a Waldeck-Rousseau a bonapartizmus érdekében dolgozik — úgyneke Napoleon hercegnek. És mikor ezt a saját híveik sem hitték el, Oroszországot hívták segítségül. A anti-semita *Novoje Vremja* és még néhány reakcionárius orosz lap, melyek már a Dreyfus-afférban a nacionalistákkal egy uton jártak, Párisból sugalmazott cikkeket közöltek a Waldeck-Rousseau kormányt és André hadügyminiszter ellen. Azzal vádolták a hadügyminisztert, hogy tönkre teszi a francia hadsereget és fölvetették azt a kérdést, vajjon ily körümenyek közt van-e még célja a Franciaországgal való szövetségnek. A francia nacionalista sajtó lenyomtatta ezeket a cikkeket s azt mesélte olvasóinak, hogy az orosz kormány a szövetségi szerződés felmondásával fenyegetőzött, ha André folytatja remboló munkáját a hadseregben. Az orosz kormány végét szakította ez üzemeknek, amennyiben felszólította a *Novoje Vremja* hogy támadását szüntesse be és egyuttal *Landsberg* graf úrúti üdvözlöt küldött Delcassának, amelyben hangsúlyozta a francia-orosz barátság szilárdaságát. Erre a meghazudított nacionalisták kijelentették, hogy az orosz kormány csak azért tette ezt, mert André megígérte, hogy nem mozdít el többé egy tábornokot sem.

Ferdinand bolgár fejedelem hazatérvén Weimarból, miniszterválságot talált otthon, amely igen könnyen az egész Ivanov kabinet bukását vonhatja maga után. A kabinet két tagja *Toncssev* és *Tutorov* bejelentette lemondását és minthogy *Ivanov* miniszterelnök e két politikust tartja kormányja legmegbízhatóbb támaszainak, nagyon valószínű, hogy ő is beadja lemondását. A válság oka állítólag *Laprikov* tábornok, aki *Toncssev*-et egy szállítás dolgában dezavualta, de sokkal valószínűbb, hogy a kabinetben felmerült nézeteltérések idéztek elő válságot, még pedig a jövő választások miatt. A miniszterek egy része a kormányelnökkel tart ebben a kérdésben, míg a másik Petrov belügyminiszternek esküdtöt lúséget. Világos, hogy az a párt, amely a választások alatt felülkerekedik, az kiszorítja a másikat a kabinetből. A választási küzdelemben tehát *Petrov* és *Toncssev* mérik össze erejüket, mert *Ivanov* tulajdonképpen csak a nevet adta a miniszteriumnak. A bolgár választások a prefektusok és rendőri közegek csinálják. Petrov a fejedelemnek az új politikai hivatalnokok hosszú listáját terjesztette föl kiválasztásra, akik valamennyien hű barátai. A többi miniszterek ezt magukra nézve lealázásnak tekintik, és azonkívül jól tudják, hogy ily körülmények közt nem várhatnak semmi jót a választá-

soktól, pedig a befolyásolás odiumának egy részét vállalniok kell. És minthogy a fejedelem az új prefektusok listáját jóváhagyta, *Toncssev* és *Tutorov*, és alkalmisint *Ivanov* miniszterelnök is megelégették a kormányzás dicsőségét. A meglepő ebben a dologban a fejedelem magatartása. *Ivanov*ot eddig az ő legbizalmasabb emberének hitték és ime most kisült, hogy mily kevésre becsüli őt is. Erthető volt, hogy *Ferdinand* fejedelem oly hamar szabadulni iparkodott Szofiólától, *Grekov*tól és *Radoslavov*tól. Ezek hivatásos politikusok voltak, akiknek hatalma és tekintélye gyanusnak tetszett előtte. *Ivanov*ot, aki azelőtt háziorvosa volt, ő maga vonszolta bele a politikába. Amikor *Radoslavov*ot ártalmatlanná kellett tenni, *Ivanov* készséggel vállalkozott e feladatra. Es ime, alig hat hét után ugyanaz a sors fenyegeti őt, mint a nála sokkal tehetségesebb ellenfelét, *Ivanov* esete is bizonyítja, mennyire számíthatnak a bolgár államierfiak a fejedelem bizalmára.

BELFÖLD.

A fűmél választások. Fűméből jelentik, hogy az autonómisták ma délután látogatott gyűlést tartottak, melyen dr. *Mayländer* Mihálynak a helyzetéről szóló előterjesztése után a választási listát véglegesítették. E listában ugy az autonómisták mint a liberálisok képviselve vannak. A horvátok tegnap este tartottak gyűlést, melyen elhatározták hogy külön listát kibocsátásától elállanak, mert nem akarnak utjába állani a békés kibontakozásnak.

HIREK.

Budapest, január 20.

— BUDAPESTI NAPLO. Január 15-én

új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Forster Géza kitüntetése.** A király *Forster* Gézának, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatójának, a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a harmadosztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta. *Forster* Gézát a kitüntetésről *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter értesítette, egyuttal őszinte örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy *Forster* Gézának mezőgazdaságunk érdekében kifejtett sokoldalú tevékenysége legelső helyen is méltatásra talált. A kitüntetésről szóló legelső elhatározást a hivatalos lap egyik legközelebbi száma közli.

Egyszerre két lövés dördült el. Andreja a káplár karját találta s ez erőlenül lehanyatott s leejtette fegyverét. A káplár golyója csak átvukasztotta Andrej arimarkjának újját, hanem *Vaszilij* lovát találta, amely fájdalomában egyet ugrott s *Vaszilij* minden erőlködése dacára nekifuramodott az utnak. Két fogoly tehát meg volt mentve. Hátra volt még *Boris*. A kísérőből két ember harcoképpen lett, úgy hogy most ketten voltak kettő ellen. *Borist* elvihette maga mögött a nyeregben.

— Még egy megerőltetés s mienk a győzelem! — kiáltott Andrej újjongva, amint új támadásra készült.

Boris vagy husz lépésnyire volt tőle. A zsandárokkal küzdött, akik epoulettejikkel agyekeztek őt megkötni. Minthogy fegyvertelen volt és *Vaszilij* kocsiját el nem érthette, elfutott és a nagy zürzavarban akart megugorni. Hanem megfogták és most nagy bajban volt.

— Bátorság, pajtás! — kiáltott Andrej feléje. — Jövök már!

Boris segítségére sietett. Hanem ezzel öreg hibát követett el. Andrej kitűnő lövő volt és ezt fel kellett volna használnia. Hanem amikor látta, hogy a rőt polszakállas zsandár harkot vett *Boris* karjára, mindenről megfeledkezett, megsarkanyuzta lovát s teljes erőből nekik rontott. A káplár, aki csak megsebesült, de nem volt harcoképpen, társaihoz rohant. Andrej vágatva rohant neki; az ember a ló szügyéhez kapaszkodott és mint egy élő fali kos repült a rőtzakállas zsandárnak. Ezt leütötte ugyan, de vele bukott *Boris* is; a ló pedig a roham hevében még valamivel túl vitte Andrejt a csatamezőn.

Ezzel egynéhány mérhetetlenül drága másodperc veszett el. Amikor hátrarántotta a lovat, *Borist* már mozdulatlanul látta állani a esendőrök rőzt. Nem erőlködött már, a harag eltorzította arcát és szemét valami távoli veszedelmre mereszté.

— Menekülj! a rendőrök! — kiáltotta olyan

hangon, amelyet Andrej sohasem tudott többé cítelejteni.

Visszanézett. Kétségbeesett kiáltás hagyta el ajkát. A lasorban két rendőr futott, a lövések zajától vonzva, egy harmadik pedig épp most fordult be a legközelebbi sarokról.

Boris elveszett!...

Hanem még messze voltak, még egy utolsó kísérletet kellett tennie. Szívét düh és kétségbeesés szaggatta. Fogait esikorgatta és azzal az örült reménnyel állott meg a zsandárok golyói előtt, hogy mindhármukat megöli, mielőtt a rendőrök ideérnek. Túl izgatott volt. Szinte célozás nélkül lött. Még arra so gondolt, hogy *Borist* is találhatná. És mi baj, ha megöli? Nem jobb-e barát golyójától esni el, mint a hóhérét fojtatni magát agyon? Andrej négy golyója esutal hibázott, őt pedig az egyik rendőr lábán találta. Dühösen vágta földhöz a kilőtt revolvért, hogy másikat szedjen elő.

— Fuss! Ördög és pokol! Elfognak! Hangzott most még parancsolóbban, mint azelőtt *Boris* hangja a fűsből.

A két rendőr már elérte Andrejt. Egyikük kabátjába kapaszkodott, hogy lerántsa a lóról. Andrej megfordult a nyeregben s nehéz revolverének egy csapásával betörte fejét. Mindennek vége. A nap elveszett! Sarkantunt adott lovának és otthagya a küzdőteret. Bucsuzásul még néhány golyó süvített a fűle tájékán. Maza mögött halotta a dühös rendőrök haragüvöltéseit.

De jaj annak, aki most eléje kerül! Szerencsére senki se próbálta meg. Lová ugy látszott éppannyira kívánkozik el a kellemelen helyről, mint gazdája és örült vágatásban vitte tova. Alig fél perc múlva a fasor végén volt s előtte terültek el a nyílt rétek. Azonban nem ment arra. Balra fordult és eltűnt a régi munkás-nyegyed szék utcainak labirintusában. Andrej mérsékelt figetelésben többször jobbra-balra fordult, hogy összeharja az üldözőket, ha kérdezősködnék utána.

Végre egy sötét átjárta került, ahol csak

két kis gyermek játszott. Ez a nyílt országuttra vezetett. Itt újra vágatni kezdett a kövezetlen puha talajon. A délkeleti kapunál egy rendőr volt szolgálatban.

Andrej jól tudván, hogy a rendőr, ha megkérdezik, jelentést tesz, a városba vezető utra fordult. Néhány utcaival odább újra a nyílt mezőkre ért s folytatta előbbi útját. Amikor meglátta a régi temető fakeresztjeit, megállította lovát. Ez volt utjának célja. Nem volt oka tovább menni; a város másik végén volt s jó három mérföldnyire a küzdőtérrel.

A rendőröknek legalább két órájukba kerül, amíg ide eljönnek. Tökéletes veszélyen kívül volt, hanem azért nem volt vesztegetni való ideje.

Andrej körülnézett, hogy meggyőződjék vajjon senki sem látja-e, azután leszállt a lóról, s lovát maga után vezetve, a mély temető-árokba ment le.

Itt jutott először eszébe sebe. Semmire volt, egyszerű kareolás, amely nem akadályozta mozdulatait.

Hanem a kiszivárgó vér könnyen árulója lehetne. Köteleket rögtönzött. Ezután a nyereg mögül kis zsákot vett elő. Hosszu katonás-szabású szürke vászonkabát volt benne, amelyet szegény nyugdíjazott tisztak szoktak hordani.

Ezt magára huzta, zsebrevágtatta kalapját s katonás sapkát vett elő a zsebéből. Ekként felszerelve teljesen más embernek látszott. A lovat a rendőrség sovány troféjával hátra kellett hagynia. Felelősség nélküli állat létére ez nem volt kitéve a bántalmazásnak, politikai véteken való részvétel miatt. Amint lenyergelte, s leszerszámozta, az a gondolat villant át agyán, hogy hogy erősít meg valami figyelmeztetést a lovon.

Hanem nem volt tréfáló kedvében. Most, hogy vége volt az izgalomnak, és a személyes veszélynek, csak most látta egészen az eredmény soványaságát.

(Folytatása következik.)

— **Báró Fejérváry betegsége.** Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter állapotáról, amely iránt minden oldalról a legérdeklődtebb érdeklődés nyilvánul, a mai nap folyamán a következő orvosi jelentések adtak ki:

Reggel 8 óra: Az éjjeli belfájdalom folytán nyugtalanság; reggel felé kevés alvás; hőmérséklet tegnap este 37,9, ma reggel 8 órakor 36,8 C. érverés 72, kevéssé kihagyó, egy kissé gyöngyöb; hashártya-izgatottság eddig nem mutatkozik; beteg a szív erejének emelésére némi táplálékot kap.

Sonnenburg, Hergel, Müller, Kuntze.

Délután 6 óra: Közérzés változatlan, napközben valamivel nyugodtabb; hőmérséklet 37,7; szív működése nem javult; érverés 80, firtósan kihagyó; mérsékelt meteorismus (puffadság); lobos tünetek nem észlelhetők; táplálékot megkapta.

Hergel, Müller, Kuntze.

Sonnenburg tanár délután Bécsbe utazott, hogy holnap délelőtt 6 felségének személyesen jelentést tegyen a beteg állapotáról.

Ő felsége kívánságára az orvosi jelentéseket nyomban telefon útján közlik a kabinet-irodával.

A beteg miniszter az éjszakát jól töltötte; több órán át nyugodtan aludt; érverése egyforma és egyébként állapota különösebb változást nem mutat.

Ma is közéletünk több kitűnése jött a Hergel-féle szanatóriumban, hogy tudakozdják a beteg miniszter állapotáról.

— **Az új éispolgár.** Királyhídről írják, hogy a község képviselő-testülete legutóbbi ülésén Szöll Ignác belügyi államtitkár diszpolgárává választotta. Királyhida még nemrégiben Bruck-Ufalu néven osztrák közigazgatás alatt állott és Magyarországhoz való visszacsatolása körül szerzett érdemeiért részesült Szöll Ignác a szép kitüntetésben.

— **A huszadik század vasutja.** Vilmos császár — ismét és megint Vilmos császár az, aki egy személyben tervez és végez. Ő az, aki kezébe vette azt az ideát, amelyik az utazásokat nem többé-kevésbé reformálni, hanem gyökeresen megújítani van hivata. Arról van szó, hogy a gőz által hajtott, ugynevezett gyorsvonatok lassu döcögése már-már tűrhetetlen. A keleti express, például — nem hiába hogy kelet felé kullog — valóságos szatira, igazi csésza utazás, kalerábi vonat, nemzetközi eszoszag országokon keresztül. Sokkal gyorsabb és kényelmesebb utazási rendet kell teremteni a nagymenyű huszadik század számára. Villamos vonatokat kell elindítani tiz, tizenöt pernyi időközökben, melyek óránként kétszáz, vagy kétszázötven kilométernyi távolságon robognak végig. Nagy és jelentékeny városok vasúti összeköttetésére nézve fölüllegőség válik mindenféle menetrend. Aki Berlinből Hamburgba akar utazni, az egész nyugodtan elszáll a villamosra és ha éppen az orra előtt indult el a hamburgi vonat, úgy megizik előbb egy pohár sört s tiz perc múlva repül, azaz hogy gurul a következő indítással Hamburg felé. Egy óra alatt megérkezik Hamburgban és ha ott gyorsan végez: harmadfél óra múltával folytatja a sörözést Berlinben.

A német császár parancsának tekintendő óhaj gyanánt jelentette ki, hogy a személyforgalmat el kell vonni a nehékesen kezelhető gőzvasutaktól s a villamosokra kell bízni. A villamos-kocsik óriási előnye a gőzvasutalt szemben az, hogy minden vagon külön-külön indulhat, így tehát rövid időközökben, ugyszólván szakadatlanul lehet elindítani egy-egy kocsit, az olyan végpontok között, melyeknek nagy a mindennapos személyforgalma. Minthogy pedig minden jelentékenyebb város élénk személyforgalmat tart fenn valamelyik másik nagyobb várossal, így tehát a hálózatot maguk a forgalmi igények önmaguktól és a legtermészetesebb alapon fogják megteremteni. Egyelőre természetesen a gőzvasut vonalait akarják fólhasználni erre a célra és azok a német szakértők, akik Vilmos császár energiájának akaratának közvetlen nyomása alatt részleteiben is most dolgozzák ki a nagy reformtervet, hír szerint meg vannak győződve róla, hogy Németország példáját utánozni fogják a nyugati államok is kivétel nélkül mind. A tanácskozó és végrehajtó bizottság elnöke a német birodalmi vasutak elnökgazdájá, szóvivője és vezető szel-leme pedig Rathenau titkos tanácsos, a berlini villamos társaság vezérigazgatója, aki éppen tegnap is hosszabb időn át tanácskozott a császárral.

— **Százhuszados koronás alapítvány.** Debrecenből táviratozzák, hogy egy odaváló egyszerű polgár-ember 120.000 koronás alapítványt tett a református kollégiumban különböző kultúra is célokra. A nemeslelkű adakozó Kövesdi Imre, aki ez alapítvánnyal tulajdonképpen nemrégiben elhunyt atyja végső akaratát teljesítette.

— **Báró Rothszöld párba.** Párisból táviratozzák, hogy ma megtörtént a párba báró Rothszöld Róbert és gróf Lubersac közt. A telek kardjai veredtek, miközben gróf Lubersac karján megbesélt.

— **Dr. Kohl Medárd első püspöki miséje.** A budavári koronázó Mátyás-templomban ünnep volt ma. Dr. Kohl Medárd, sarasatai fölszentelt püspök tartotta első püspöki miséjét. A templom hajója ebből az alkalomból szorongásig megtelt ájtatos hívőkkel, a szentély padsoarait pedig a várbeli előkelő közönség foglalta el. Kohl Medárd püspök pontban 10 óra-keresztül érkezett a templom bejárához, ahol dr. Nemes Antal budavári apátplébános fogadta nagy és lényves papi segédlettel. A teljes zenekar rázendített az Ece sacerdos magnusra és ennek hangjai melett vonult be a főpap a templomba. A nagymiséen a püspöknek dr. Nemes Antal apátplébános, Krizsán Mihály pápai kamarás, szeminariumi aligazgató és Klinda Teofil esztergomi kanonok segédkeztek. Ezzel az alkalommal viselte először dr. Kohl Medárd azt a remekművet, drágakövekkel kirakott aranykeresztet, amelyet XIII. Leó pápa személyesen adott az új püspöknek fölszenteléskor. Míse után a primási palotában elsőnek üdvözölte az új püspököt Vaszary Kolos bíboros heregprimás. A püspököt kar Vaszary Kolos táviratilag fejezte ki jó kívánságait. Nemkülömben Fehér Ipoly panonnalmi főpapát is, ugy a saját, valamint a bencés-rend nevében.

— **Berzeviczy Albert ünneplése.** Leikes ünneplés színhelye volt a VIII. kerületi jözsefvárosi kör helyisége tegnap este abból az alkalomból, hogy Berzeviczy Albert, a kerület orsz. képviselője, a szombati szokásos vacsorán megjelent a körnek nagy számmal együtt levő tagjai között. A vendégek között volt Halmos János polgármester és dr. Rózsavölgyi Gyula alpolgármesterrel öltökön, a főváros több előkelő tisztviselője is. Az ünneplésre alkalmat szölgált Berzeviczynek a képviselőházban e hó 18-án elmondott nagyszabású, a főváros érdekeit melegen védelő beszéde. Császár Jenő körnök a kör és választók nevében, Halmos polgármester pedig a főváros hatósága nevében mondták köszönetet Berzeviczynek parlamenti beszédéről. Az ünneplést meghatva mondtott köszönetet a nem várt ünneplésért s ígérte, hogy ezután is legkedvesebb feladatának fogja tartani a főváros és választóinak igazsáért sikra szállni.

— **Egyházközségi közgyűlés.** A pesti ágostai hittudásos evangélikus németka ma egyházközség ma délelőtt 11 órakor a deák-téri evangélikus gimnázium dísztermében rendes közgyűlést tartott Fusztek Tivadár felügyelő és Schranz János lelkész elnökölte melett. Az egyház-tanács jelentése szerint a hívek áldozatkészsége öröndetes módon nyilvánult; így Rothmund Gyula, egyháztag, korán elhunyt neje emlékére 400 koronás alapítványt tett az egyház javára. A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy az egyháztanács egy új orgona felállítását hozta javaslatba a közös választmányának. Erre jóváhagyták a presbiterium által előterjesztett 1901. évi költségelőirányzatot. Ugyszint egyhangulag elögdötték a pénztári tisztviselők fizetésére vonatkozó rendezési javaslatot.

— **Népgyűlés a pékműhelyek miatt.** Vasárnap délután népgyűlés volt a vig-utcai Küffner-éie vendéglőben. A gyűlést az „újárszervezett szocialdemokrata párt” szervezte, hogy le hívja az illetékes körök figyelmét az egyes fővárosi pékműhelyekben föledezett botrányos állapotok ellen. A gyűlésen Pör Árpád elnököt, aki a Népszava embereinek zajongása miatt percekig nem juthatott szóhoz. Valószággal dulakodás folyt a régi és új szocialisták közt és csak akkor állott helyre a rend amikor a Népszava embereit kizsákkolták a teremből. Ekkor végre Pör Árpád megnyithatta a gyűlést, mire Tatár Dezso beszélt a pékműhelyekben észlelt botrányos dolgokról a hivatalos vizsgálat adatai alapján élénk szemekkel esetelve a péksegédek és mások keserves helyzetét. Majd Pichler Győző országos képviselő beszélt megígérve, hogy a törvényhozástól fogja kérni a telpanaszolt bajok orvoslását. A népgyűlés Mezői Vilmos és Biró Aladár elszólalása után határozattal emelte a következő javaslatot:

Tekintettel arra, hogy a fővárosban a sütő-műhelyeket f. hó 5-én megtartott kormányhatósági vizsgálat alkalmával oly botrányos állapotok kerültek napirere hogy ezt a fővárosi jogszabó közönsége tovább szó nélkül nem hagyhatja; a vizsgálat utamján kiderítette, hogy a műhe-ekben oly szennyes szerzsá-mot és alkotó részeket adnak a sütemény előállításához és a munkásokat oly emberleletti erővel dolgoztaták, hogy a verejték szakadatlanul folyik a munkásokról és ezen emberleletti munka következtében a sütőmunkások vere teke a süteménybe kerül;

tekintettel továbbá arra, hogy 1895-ben a sütőmunkások szakszervelete elnökiratban tudatta az országgyűléssel ezen tarthatatlan állapotokat és az országgyűlés azzal felelt, hogy az akkori belügyminiszter feloszlatta a sütőmunkások szakszerveletét kimondja a népgyűlés hogy a gyűlés elnököse Pichler Győző képviselőt kérje tel, hasson oda, miszerint a kormány a jelen állapotok egyszer és mindenkorra való megszüntetése végett szigoru vizsgálatot rendeljen el.

Rendelje a 2—3000 főnyi tömeg rendszerben szöszölt

— **Életunt kömves.** Bucs József harminchat éves kömves ma hajnalban a Kávária-tér 3. számú háza előtt löszlorodatot ivott. Tettét életuntágból követte el s most súlyos betegen lekszik a Rókus-kórházban.

— **Hoszter Fülöp és Savanyu Józsi.** Pár héttel ezelőtt nem igen ellenőrizhető forrásból az a hír terjedt el, hogy Illaváról két nevezetes fegyencet bocsátottak feltételes szabadságra. Az egyik Savanyu Józsi, a dunántúli híresség, a másik pedig Hoszter Fülöp, a várpalotai gyilkos. Most azonban egy erre igen illetékes faktor, Dömény Zoltán, az illavai fegyintézet református papja megcáfolta a hírt. Érdekes a levél, amit a Veszprémi Ellenőr-höz intézett ebben az ügyben. Azt mondja, hogy Hoszter nem is igen számíthat feltételes szabadságra se, mert visszaeső bűnös. Savanyu Józsi talán kibocsátják a fegházából, de abba még beletelik legalább tizenöt hónap s kérdés, hogy vajjon megéri-e ezt az időt. A be-lyárt nagyon megviselte a hosszú raboskodás. Csendes vén ember lett belőle, aki szorgalmasan varrogot csupa katonanadrágot. Most is azt mondja, hogy nem ő a hőse mindannak a sok rablókalandnak, a miért elítélték. Sokat csak úgy rákentek. Külömben ha kiszabadul, Szentgála megy és a testvérénél húzza meg magát. Ott varrogat tovább.

— **Farkaskaland.** A kolozsvári színház Szentgyörgyi bácsija, akit nemrégiben a Népszínházban ünnepeltek azért a remek figuráért, amit a Zsiga oigányban mutatott meg a fővárosi publikumnak, érdekes farkasjátékot beszélt el a napokban. Az ő szölgője mellett történt meg a história egy tanyán. Zörögtek a gazda ablakán. A gazda a kályha mellett ült s a tűz pirosól lényénel elmerengett rajta, hogy ilyen kutya hidegre még a legöregebb emberek sem emlékeznek... Es az ablakot megrögtették. A gazdának nem volt valami nagy kedve felállni a kényelmes kályha mellől, azért csak úgy kiszótt a szölgőből:

— Ki van ott? Mi kell?

Semmi válasz. Talán csak a szél rázza meg az ablakláblát. De ime, pár perc múlva ismétlődött a kopogás, most már erősebben. A gazda hát fölállt — jó lesz mégis megnézni, ki dörömböl olyan nagy kitarással. S ahogy a sütt szölgőből kitekintett, egy fénylő szempárt látott az ablaknál csillogni.

— Nem tudsz szölni? Kit keresel? zsörtölődött a gazda.

Ismét semmi válasz. De az a csillogó szempár merőn nézett szemébe az ablakon. Ekkor vette csak szemügyre jobban a gazda a különös vendéget s menten összecsapta a kezét:

— Teremtő szent atyám: ne hagyj el! Hiszen ez egy farkas.

Csakugyan farkas volt. Két lábával felkapaszkodott az ablak párkányára s úgy zörgette meg a táblákat. Fázott bizonyára s énes is volt. Jó szerencse, hogy a gazda nem sietett ablakot nyitni.

— **Ealalzas.** Bányai József, a városzerte ismert József-köruti vendéglős, tegnap váratlanul elhalt. Az 55 éves ember élete rendkívül gazdag volt változatos eseményekben. Husz évet töltött Amerikában, volt pincér és endőgiós az új világ sok városában, mindenütt tiszteletet szerzve nevének.

Érogle perege, a francia akadémia tagja, egy párisi távirat szerint tegnap este meghalt.

— **Influenza a postások körében.** Az influenza-járvány a posta- és táviradaszemélyzet körében is éreztetni hatását, különösen pedig a mondhatni folyton a szabadon működő és amellet a járvány által látogatott különböző lakásokban is megforduló kézbesítő személyzet az melyet a járvány leginkább megtámad. A levelehordóknak nagy része az utóbbi időben tényleg szölgőképtelenné lett s az így tamadt hézagokat még be nem gyakorolt járattal s kézbesítő kerületek viszonyait alig ismerő egyénekkel kellett ideiglenesen betölteni. A posta és távirada-igazgatóság ennek következtében már előre is szükségesnek tartja a közönség jó akaratú figyelmét erre a körülményre fölhívni, ha netán kisebb késedelem fordulnának elő a kézbesítés közül.

— **Összedgett aggyastán.** Borzalmas tűzhalált szenvedett ma reggel a Margit-körut 2. szám alatt levő házban Rosenfeld Lipót 70 éves maganzó. Az öreg ur régebb idő óta betegeskedett s egymaga aludt hálószobájában rendszeren égo gyertya mellett. Ma éjjel a gyertya valószintüleg feborította, ameytől azután égya tüzet fogott. Családja a nagy füstszagra lett figyelmessé s benyitott a szobába. A magával tehetetlen öreg ekkor már megulladhatott a föjt füstben, mert mozdulatlanul fektüdt ágyában. A házbeliek nyomban rendőrt hívtak, aki azután telefonált a II. kerületi tűzoltószágnak. Ez rögtön megjelent el is oltotta az égo butorzatot, de ekkor már az öreg Rosenfeld szénne égett.

— **Vidéki hírek.** Ma este egy Debrecenhez közel eső tanyán elögták a kabai apgyilkost, Rácz Imrét, aki agyonütötte apját, mert köldölni nem akart — Varga László büszörményi esperes Józsára ment istentiszteletet tartani. Visszafelé kocsi a rozoga hidnál az árokba esett. Az esperes könnyen, a kocsis súlyosan megbeséült. — Vass Gyula lengyelítő gépész szölgőjéből baza felé menet megcsuszott a sikos uton

és eltörte a lábát. Egész éjjel hasztalan kiáltott segítségért, tehetetlenül feküdt. Reggelre lábai lefagytak. Mire reggel a kórházba szállították, meghalt.

(x) **Köszvényesek öröme** az a kellemes hír, melyet a Zoltán-féle kenőcsről számtalan meggyógyult szesz- és köszvényes beteg mond. E páratlan kitűnő szer már néhány napi használat után a legmakaosabb csuszos és köszvényes bajokat meggyógyítja, mit számos köszönőlevél és több orvosi nyilatkozat bizonyít. Kapható Zoltán Béla gyógytárában (Budapest, V. Séta-tér-utca és Szabadság-tér sarkán) üvegenként 2 koronáért.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyújtót!**

Jó lélek.

— *Harc az öngyilkosság ellen.* —

Budapest, január 20.

Bóniss István országgyűlési képviselő lapunk főszerkesztőjéhez írt levelében olyan eszmét ad át a megvitatásnak, amely méltó arra, hogy a társadalom figyelmét a legszélesebb körökben foglalkoztassa: az *öngyilkosság ellen való társadalmi védekezés eszméjét*. Ezenel megnyitjuk lapunkat a vitaközösnek, amely arra van hivatva, hogy végleges alakot adjon Bóniss ideájának. A megvalósítás részletei fölött nyilván lesznek különböző nézetek de abban nyilván egyetért mindenki, hogy meg kell valósítani.

Bóniss István levele így szól:

Kedves Barátom!

Beszéltem volt veled egy témáról. Kapósnak tartottad s azt mondtad, hogy gondolkodol róla. Az új század első napjaiban is gondolkodtam róla s nem találok olyan bolond dolognak, amint talán első tekintetre látszik. Fő dolgomnak tartom, hogy nagyon kevesen vagyunk, s akit csak lehet, meg kell menteni a magyarságnak, a hazának. Egy igazi mentő-egyesület, vagy mondjuk: „*Jó lélek*“-egyesület, — ebben ha nem mindent, de igen sokat tehet, határost a mindennel. Engedelmeddel egy kissé bővebben kifejtem az eszmét. A te dolgod lesz aztán azt lecsiszolni, s ami talán nem valósítható, egyelőre mellőzni; a lényeg azonban, azt hiszem, változni nem fog.

A dolog úgy áll, hogy a magyar társadalom általában a legfelső régióktól a legalsóig szeret mutatni és pedig mindig többet, mint ami van. Néha a szükség is kényszeríti rá, mint tesszem fel a tisztviselőket, akik a minimum legalsó fokára redukált fizetésük mellett megmaradtak *honorarióknak*, s természetesen a szerint kell ruházkodniok, lakniok, de már *jóllakniok* nem lehet. A gyermekeket, ha véletlenül protestánsok s így alapítványok nem állanak rendelkezésükre, csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel neveltetik föl. Ennek az erőmegfeszítésnek leggyakrabban bukás a vége.

Nem mondom, hogy sokat lehetne elkerülni, ha a legfelső körök egyszerűbb életet folytatnának, példát adnának a társadalom többi rétegeinek. Hanem ezt kivinni nem lehet. Maga a természet is különböző és szebbnél-szebb ruhába öltözteti szülőit. Igaz ugyan, hogy a hasznos növények, hasznos ásványok és a mindennek fölött hasznos föld, nem pompáznak az színek változosságában.

De hát a társadalmat a mímelésről leszoktatni emberfeletti munka; bárha elsőrendű szükség volna.

Meg kell tehát maradnunk a mellett, hogy egyelőre számolnunk kell az adott viszonyokkal.

Az a végtelen nagy anyagi romlás, mely a középosztályt teljes elnyeléssel fenyegeti — nem csak a mostani napok szülőtte. A mai rosszat talán elfődné a holnap jó, de hát a jókér mélyebben van. A szabadságharc áldozatai, az azután bekövetkezett két évi munkanélküliség, mikor a földet senki sem művelte, az urbírségek késő megváltása és a kárpótlási tőkék elfecsérelése, mindannyi régi baj, amely szomorú virágait most hajtja ki. A megélhetés nehéz küzdelme jó talaj ennek a szomorú növényzetnek.

Aki látja a világot künn és olvassa napról-napra a családi katasztrófákat, meg kell, hogy döbbenjen — hova fogunk jutni?

Ha látjuk a végső szükségben családok írtását szénmérgezéssel, pisztolyal, késsel; látjuk alig pár garasért a gyilkosságokat; a napenkinti ómegegy öngyilkosságokat: önkéntelenül felvetődik a kérdés az emberben, a hazafiában, hogy nem

lehetne-e ezen segíteni? Így kell-e ennek mindig lennie?

Ezt a szomorú egymásután nem lehet-e feltartóztatni romboló útjában?

A dúló csaták nyomort hagynak maguk után, ezek a mindennapi szerencsétlenségek a kétségbeesést hordják magukkal. —

Az állambatalom igyekszik is segíteni, — közmunkák, adóelengedések, szociális törvények — mind lehetnek segítő eszközök részint a pillanatnyi helyzetért, részint a késő jövőre nézve; de hát ez legtöbbször csak a munkásosztályt érdeklí. Mit tehet azonban az állambatalom az ugynevezett intelligens osztály érdekében?

Uj hivatalt többet immár nem állíthat fel. És ha fölállít is, ott van a sorompó, az okmányilag igazolandó kvalifikáció, amitpedig sok intelligens család gyermeke nem érhet el a vagyoni nélkülözés miatt.

De hát nem is mindig csak a vagyoni viszonyok okai az öngyilkosságoknak. Igen gyakran egy kis félreértés, egy kis téves felfogás, néha a bizalom hiánya és igen gyakran a csüggedés, az erkölcsi egyensúly elvesztése.

Ezeket már állami intézkedésekkel segíteni nem lehet. Néha oly szubjektív dolgokról van különben is szó, amelyek külső beavatkozást nem igen térnek meg.

Keresni kell tehát más módot a megoldásra, a beavatkozásra, mert, hogy valamit tenni kell — az bizonyos. Összetett kézzel immár többé tűrni nem lehet a pusztulást, a pusztulást. —

En úgy hiszem, meg vagyok arról győződve, hogy ha lehetne találni egy oly egyént, egyesületet, vagy intézményt, akihez, vagy amelyhez mindenki ösztönt, — egész bizalommal fordulhatna, amelyről az illető meg lenne lelkében győződve, hogy féltve őrzött titkát nem árulja el, hanem bajában, bánatában, szerencsétlenségében — benne segítő részést talál; ha egyszer megbizonyosodott abban, hogy ez az intézmény lelkesen karolja fel az ő szerencsétlenségét — ismétlem, meg vagyok győződve, hogy hozzá fog folyamodni és hogy 100 ezer közül legalább 80 esetben sikerrel lehetne segíteni.

Nem mondom és számoltam azzal is, hogy lesznek olyanok is, akik ennek az intézménynek jóhiszeműségét ki fogják akarni zsákmányolni; de hát lehetni fog módokat találni ennek a megakadályozására is.

A fő az, hogy ezeknek a halálra vált existenciáknak legnagyobb részét meg lehet menteni. Legalább legjobb meggyőződésemmel hiszem, hogy meg lehet menteni.

Ha ezek így vannak, amint hiszem, hogy így vannak, fölmerül tehát a kérdés, hogy miképp lehetne ezt az ideát megvalósítani? Hiszen ahhoz egy óriási tőke kell, hogy mindenkin segíteni lehessen. És ezen már megdől a kérdés.

Hát én azt hiszem, hogy csak lelkesültség, igaz emberbaráti szeretet kell hozzá. Tőke azonban édeskevés. A fődolog az, hogy az intézmény bizalmat, őszinte tiszteletet ébresszen maga iránt, ezt pedig lelkesültséggel az ügy iránt könnyen elérheti.

A szervezetben résztvevők becsülettségével köteleznék magukat, hogy az elébük tárt dolgokat, sokszor családi titkokat nyilvánosságra nem hozzák.

Ez az, amivel a bizalmat az intézmény már a priori megnyeri. Azután külső tagjai által igyekszik a fennfokú és elébe tárt viszonyokról meggyőződést szerezni s akkor jön a munka, — az akadályok elhárítása. Legtöbb esetben egyszerű beavatkozás elégséges; egy buzdító szó, egy jó tanács több mint felerészében a kérdéseknek elégséges.

Nehezebb kérdésekben már segélyre is lesz szükség; de ott vannak az emberbaráti és jótékonyági intézetek, melyek örömmel jönnek segélyül.

Ha az intézmény külön segélyalapot is tud teremteni, az természetesen annak jobb.

Istenem! milyen kevés kell ahhoz sokszor, hogy egy emberéletet megmenthessünk.

Álljunk tehát össze! Az új század humánusabb cselekvéssel nem köszönhetne be.

Tömörüljenek az emberbarátok! A veszély nagy, a segítség minden percen sürgős. A gon-

dolkozásban eltöltött idő alatt is már sokat lehetett volna megmenteni. Alakítsuk meg a „*Jó lélek*“-egyesületet!

Bóniss István.

FŐVÁROS.

(*) **Jelölés.** A negyvenötös választmány ma délután ülést tartott. *Kléh István* udvari tanácsos elnöklése mellett. Ez alkalommal a *Hermann Béla* nyugdíjazásával üresedésben levő tanácsosi állásra, nyolc szavazattal egy ellenében *Álmády Géza* tanácsjegyzőt jelölték. (A IX.—X. kerület *Melly Béla* tanácsjegyzőre szavazott.) Az üresedésben levő tisztügyi állásra hét szavazattal kettő ellen *Zuna Bélát* jelölték. (Az I. és IX. kerület másra szavazott). — A számvevőség és központi pénztár működésére felügyelő bizottságba jelölték *Szobovics Lajost* s a budai szintügyi bizottságba *Sebeny Antalt*. Bejelentette végül az elnök, hogy *Országh Sándor* lemondott a 45-ös választmányban viselt tagságáról. A választmány Országh Sándornak, aki 1873 óta viselte ezt a tisztelet, jegyzőkönyvileg mondott köszönetet buzgó működéséért s aztán helyébe *Aldassy Antalt* választotta meg.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Operaház.** Ma este ünnepelte meg az *Operaház* gróf *Zichy Géza* jubileumát és az alkalomból az *Operaház* és a *Nemzeti Színház* nyugdíjintézete javára a jubiláris szerzőnek: *Roland mester* című dalművét adták elő. Az első felvonást maga gróf *Zichy Géza* dirigálta és mikor sudár alakja megjelent a karmesteri emelvényen, a közönség tüntető melegséggel üdvözölte. A félkezi dirigensnek *Szilka* karmester lapozott, aki a két utolsó felvonás alatt ismét átvette a dirigens palácát. Az első felvonás után gróf *Zichy* a szereplőkkel együtt sokszor hívták a lámpák elé, — két szolga pedig kihozta a *Nemzeti Színház* óriási babérkoszorúját. Ivettét *Kacér Margit* helyett *Bianchi* asszony énekelte, akinek nagy művészete még a neki nem való szerepeket is érdekessé tudja tenni. A többi szerep a régi kezekben volt.

** **Hírek a Nemzeti Színházról.** A *Peleskei nő-társulat*nak újdonságszámba menő reprize lesz a *Nemzeti Színház* legközelebbi bemutatója. A klasszikus magyar bohózatban a színházban csaknem egész személyzete játszik. A címszerepet *Ujházi Ede* tanulja. A *tékozló apa* szerdai előadására *André vicomte*-ot *Ivánfi* helyett, aki most külföldi tanulmányuton van, *Mihályfi Károly* játssza. A *Hamlet* keddi előadását a *Nemzeti Színház* igazgatósága részben ifjusági előadásokképpen rendezi, amennyiben 250 jegyet bocsát mérsékelt árakkal a budapesti tanuló ifjuság rendelkezésére. Az új műsor népszerű darabjai közül pénteken a *Troilus* és *Kresszida*, szombaton pedig *A bölcs* és a *Medve* kerül színpadra. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a *Szegény ifju történetét* adják.

** **Lindh Marcella** Pozsonyban. Mint *Pozsony*-ból távirtozzák, *Lindh Marcella* hangverseny pompásan sikerült. A diszes és nagyszámú közönség sorában megjelentek *Isabella* és *Gabriella* löhercagnók, valamint kiseretek és az ottani arisztokrácia teljes számmal. A löhercagnók a művész-szobában bemutatatták maguknak a művésznőt és elragadtatásuknak adtak kifejezést. A művésznő tiszteletére Esterházy grófnőnél estély volt, ahol Lindh szintén énekelt.

** **Filharmonikusok hangversenye.** A hatodik filharmoniai hangverseny január 30-án lesz *Kerner István* vezénylete alatt. Ezen a hangversenyen közreműködik *Eibenschütz* Riza budapesti születésű énekesnő, aki ez idő szerint a *lipcsei* opera első drámai énekesnője. A kasszony amerikai hangverseny körútján szerelte meg nagy hírnevét. Ezenkívül még egy nagyszabású hazai újdonságot mutatnak be, *Mihalovich* Ödön legújabb szimfóniáját. Jegyek kaphatók Mérey Bélánál (Andrássy-ut 12.)

** **A Rablélek bemutatója.** *Ferenzy Ferenc* három felvonásos színműve, a *Rablék*, amely a *Vár-színházban* kerül bemutatóra. foglalkoztatja most a *Nemzeti Színház* drámai személyzetét. Az eredetileg január 25-ikére tervezett bemutatót, amelyet *Liget* Juliska betegsége miatt el kellett halasztani, végérvényesen január 30-ikára tűzte ki az igazgatóság. Az előadásra, amelyet rendkívüli bérletdíjban tartanak, mérsékeltlen felemelt helyárakkal, már holnapról fogva árusítják a jegyeket a *Nemzeti Színház* pénztáránál és a *Bárd-testvérek* jegyirodáiban. A jegyek, bár január 25-iki bélyegzővel vannak ellátva, érvényesek a január 30-iki bemutatóra. Másnap, január 31-ikén, az előadást rendes bérletdíjamban a színház megismétli.

** **Szabad színpad.** *Bokross József*, aki az 6-budai színházat *Serly* Lajostól kibérelte, megkapta a rendőrségtől a játékok-engedélyt, és legközelebb meg-

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 21-én.

Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 21-én.

H ó f e h é r k e.

Regényes színjáték 3 felvonásban, előjátékkal. Irtá Bródy Sándor.

Személyek:

Table with names and roles: Balassa, Császár, Heléna, Márkus, Órfonérke, Török, A fekete ruhás, Hög tiszteletes, Gabányi, hölgy, Kis tiszteletes, Rózsabegyi, A barát, Maróthy, Gyönes, Az orvos, Újházi, Szolgáló, György, A felesége, Rákosi, Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 21-én.

Jelmese főpróba d. u. 5 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal, a Vörösmarty szobor-alap javára

A postás flu.

(The messenger boy).

Operett 5 képbén. Szövegét írta: James T. Tanner és Alfred Murray. Fordították: Salgó Ernő és Mérei (Merki) Adolf. Zenéjét szerették: Ivan Caryll és Lionel Moncton.

Személyek:

Table with names and roles: Puchestown, Mátrai, Bang, postásfiú, Sziklai, Hooker pasa, Molnár, Nora, Szoyér I., Cosmos bey, Giróth, Daisy, Dóry M., Cive Radnor, Palásthy, Lady Panches. Sz. Szilassy, Pott kapitány, Ráthonyi, Mistress Bang, Margó Z., Stokfis, tanár, Horos, Rózsabegyi, Róza, Lili, Tudor, bankár, Vidor, Lady Winifred, Varga A., Naylor kapitány, Kardos, Cecile Gower, Gombaszögi, Gascoigne, Beóthy, Miss Defroy, Aranyossy

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testvéreinek kezében Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-út 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

VIGSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 21-én.

A titkos rendőr.

Bolhózat 3 felvonásban. Irtá: Antony Mars. Fordította és átdolgozta: Heltai Jenő.

Személyek:

Table with names and roles: Bricard, Hegedűs, San-Galetto, Szerémy, Cyprienno, Kaimár, Mazurka, Berzétei, Pitoze, Gál, Pidoux, Vendrei, Alice, Pécsi P., Borniche, Gyöngyi, De Margency, Góth, Corusco, Szahmáry, Jotières, Bihari, Cabassol, Győző

Kezdeté 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. január hó 21-én.

Pálmay Ilka asszony mint vendég.

Nebántsvirág.

Énekes színű 4 felvonásban. Irták Meilhae és A. Milaud. Fordították Evva Lajos és Rákosi Viktor. Zenéjét szerette Hervé.

Személyek:

Table with names and roles: Flavigny, Pálmay, Szimnagató, Újvári, Chateau, Nemeth, Rendező, Nagy, Chauvatroux, Szirmai, Gusztáv, Deli, Celestin, Szerdahelyi, Róbert, Kacsai, Corinna, Vidorné, Loriot, Solymosi, Apacafejed, Siposné, Lydia, Harmat

Kezdeté 7 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Hétfő, 1901. január hó 21-én.

1848. A szabadságharc története.

Irtá: Hentaller Lajos.

Kezdeté 1/8 órakor.

Somosy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-kor. A nagy műsor miatt kezdete 1/2-8-kor.

Fregoli vendégjátékának utolsó hete.

Fregoli népszerű előadójával és lejárókkal.

„A méh.” Nagy operá paródia utolsó előadása. 1 felv. 8 személyben, előadja: FREGOLI ur. Továbbá:

Uj felléptek! Uj számok! 8-tól 12-ig óráig 12-10 óráig 8-tól 12-ig óráig

Edgar Jones Sadi Alfurabi Les Securs Rappo Carro Pál The Kurakins

Armin József és Käthe színházi parodisták. A vasyáros című paródiával

A téliert kávéházban zene, reggel 5 óráig. Holnap kedden: Chamileon.

Jegyek kaphatók a Mulató nappali pénztáránál 9-11 óráig és délután 3-tól és este a pénztárnál, ugyanitt Weiss A. nagytűzde Károly-körút 26., tőzde Andrássy-út 38. és 28. szám alatt egész napon át.

UJDONSÁG!

7 józú magyar tréfa (uraknak). Óriási siker, nagy keresle

Árjegyzék:

1. sz. 2. sz. 3. sz. 4. sz. 5. sz. 6. sz. 7. sz. 100 drb 20 K. 10 K. 4 K. 4 K. 4 K. 4 K. 4 K. 4 K.

Ismételteknek 50% engedmény! Teljes mintaköltséget 70 filléret bérmentve küld a Corvina műintézet, Szigetvár.

FOLIES CAPRICE.

Előzetes jelentés.

Folyó évi január hó 22-én, kedden, rendkívüli, jótékony célú előadás

Budapest székesfőváros szegényei javára.

Színre kerülnek: Die blonden Bestien. Ő nem tud franciául.

Mundi Rosenkranz auf der Hochzeitsreise. Helyiárak a rendesek. Jegyek elővételre a nappali pénztárnál.

Cigányzene reggel 5 óráig a pompás télikertben.

Szabadalom.

A m. kir. belügyminiszterium által 1900. évi március hó 21-én 28722. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint működő és tagjai fölötti fejelemmel ellátott gyároló Magyar Hites Szabadalmi Ugyvivők Testülete

Tagjai, kik szonkivül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter fejelemmel ellátott főosztálya alá is tartoznak, mindennemű szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére állnak.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32. Bóleskey Pál V., Fűrdő-utca 1. sz. Kalmár-Jakab (Kalmár J.) VII., Kerepesi-út 44. sz. Kelemen M. István (Kelemen és tsai.) VII., Hotel Royal B. Meller Ernő VII., Erzsébet-körút 56. Neufeld Armin VIII., József-körút 8. sz. Schön Fülöp (Schön F.) VII., Erzsébet-körút 19. Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32.

Magyar kir. államvasutak. Ad. 173430/1900. szám.

Hivatalos órák.

A) Hétköznapokon. I. Irodai hivatalos órák a gyors- és teherárú pénztárak részére: délelőtt 8 óráig 12 óráig, délután 2 óráig 6 óráig. II. Raktári hivatalos órák gyors- és teherárú feladására és kiszolgáltatására: a) Április hó 1-től bezárólag szeptember hó 30-ig: délelőtt 7 óráig 12 óráig, délután 1 1/2 óráig 6 óráig. b) Október hó 1-től bezárólag március hó 31-ig: délelőtt 8 óráig 12 óráig, délután 1 1/2 óráig 6 óráig.

B) Szent István király napján hivatalos órák nem tartanak. E napon az állomásokon árak sem fel adhatók, sem pedig azok ki nem adtak, kivéve a hulla-, élőállat- és robbanékony-küldeményeket, melyek közül a hullák (gyors- vagy teherárúknál) a hétköznapokra megállapított hivatalos órák ideje alatt fel- és kiadhatók, míg a gyors- vagy teherárúknál élőállat és robbanékony-küldemények ezen idő alatt csakis kiadhatók, de fel nem vételnek.

C) Vasár- és ünnepnapokon: Irodai és raktári hivatalos órák csak gyorsárú feladására és kiszolgáltatására délelőtt 9 óráig 12 óráig tartanak. Ezen hivatalos órák alati kivételesen a teherárúknál szállítandó sör- és baromfi-küldemények is felvételnek és a teherárú sörküldemények is kiadhatók. Egyéb árak sem fel nem adhatók, sem ki nem adtak, kivéve a hulla-, élőállat- és robbanékony-küldeményeket, melyek közül a hullák (gyors- vagy teherárúknál) a hétköznapokra megállapított hivatalos órák ideje alatt feladhatók és kiadhatók, míg az élőállat- és robbanékony-küldemények ezen idő alatt csakis kiadhatók, de fel nem vételnek.

Figyelemztetés. Szent István király napján és vasárnapokon az árú feladása és kiszolgáltatása a törvényes munkaszabályokra tekintettel korlátozottan, e napokon a hirdményben külön megnevezett árúknál kivül más árúkat csak azok az állomások vehetnek fel és adhatnak ki, a melyek erre nézve felsőbb engedély alapján külön utasítást nyertek.

Budapest, 1901. évi január havában.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Köznevelő-osztály.

Oszi monosikonn --- 4 frt Téli kabát --- 7 frt Felöltő --- 4 frt Ferenc József-kabát (Gehrock) --- 3 frt Téli nadrág --- 4 frt Rothberger Jakab. Kristófi-tér 2. 1-6 emelet.

Hamisítatlan Magyar árdi bort 18 frtől 22 frt-ig rendelhetni Deutsch A-nál Aradon, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Titkos betegségek

mindennemű impotentiát meg 100 sebeknél is meglopó sikerrel, alapszab. gyógyszerrel, med. univ.

Dr. Fabinyi

v. körzeti orvos, specialista v. módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménytől alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában. Biztos siker folytán honosított utólag 12 fizetendő Lovelocke díjjal jutalmazta; kívánata gyógyszeresek. 16478. Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. I. em. Bejárati lépcsőnél. Külön vésztérmekek. Rendel: d. s. 9-3-ig este 8-8-ig.

Schenk Lipót dr.

A neml viszonyokra gyakorolt befolyás. A híres orvos gyermeknek nemének önkényes meghatározására szóló elméletét irta meg ebben a könyvében, melynek megjelenése nagy forradalmat idézett elő a világ sajáiban. Az általános érdeklődés könyv ára 4 kor. Az összeg előzetes beutalással esetén baromfi küldetésként meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fia) cs. és kir. udvari könyvtárában Budapesten, Andrássy-út 31. sz.

A nap tüze

sem ragoggye fenebbesen az Arkanas gyómant-utánzatát. Ezen gyómant-utánzat kizárólag ajour-fooglalásban föllo nélkül kapható fölvevalók, mell-tök, gyűrűk stb. elismert jutányos árak mellett. Továbbá nász és alkalmi ajándékok bronz, terrakotta, bór és más díszmű újdonásokon.

MAGAZIN ARKANAS STEAK ISSO Budapest, Teréz-körút 10. Abbazia kávéház mellett.

Magyar Könyvtár

Szerkesztő RADÓ ANTAL. Kladja LAMPEL ROBERT (Wodianer F. és Fia) cs. és kir. udvari könyvtáreskedése, Budapest, Andrássy-út 21. sz.

Egy-egy szám ára 30 fill. Minden szám külön kapható.

- 146. sz. Szabóné-Hongell Janka. ... 147. sz. Kisfaludy Károly válogatott versei. ... 148. sz. Nádorai Kipling. ... 149. sz. Magyar népdalok. ... 150. sz. Pázmány Péter. ... 151. 153. Esküdtök és esküdtörök. ... 154. 156. Wells. ... 157. sz. Petőfi. ... 158. sz. Jókai Mór. ... 159. sz. Tábori Róbert. ... 160. sz. Duda, Tomia. ... 161. sz. Franczia Előzetesök Tára. ... 162. sz. Aischylos. ... 163. sz. Petőfi. ... 164. sz. Kipling. ... 165. sz. Májthényi Flóra. ... 166. sz. Verebny Ferencz. ... 167. sz. Plutarchos. ... 168. sz. Miniszterhi Bábor. ... 169. 170. Dostojevskij. ... 171. sz. Petőfi. ... 172. sz. Barnum. ... 173. sz. Radó Antal. ... 174. sz. Kenedi Géza. ... 175. sz. Jókai Mór. ... 176. sz. M. Ábrányi Kornél. ... 177. 178. Szemere-Móróczy. ... 179. 180. Shakspeare. ...

NEW-YORK ELETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG Alakult 1845-ben.

Az összes nyeremények a biztosítottak tulajdonát képezik. Kivonat az 1899. évi üzleti jelentésből:

Table with financial data: Aktivák összege 1 milliárd 166 millió korona, 1899-ben a biztosítottaknak kifizetett. 109, 1899-ben költött új üzletek összege. 698, Tiszta fölösleg 1899. végén. 204.

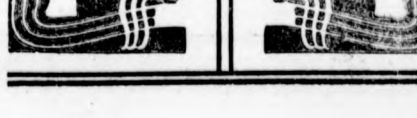
Az 1899-ben a biztosítottaknak kifizetett nyereményesztalékok összege 14 millió koronára rugott.

A New-York a múltvilág összes országában bir flókokkal. A New-York kötvénye megtamhadhatatlan a kiállítás napjától fogva.

Referenciák Magyarországon: Magyar Általános Hitelbank. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest, Erzsébet-körút 9-11., New-York palota.

Folyt. köv.

A

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

BALESET ELLEN.

Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 kor. erejéig,
rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a Budapesti Napló kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van biztosítva, amennyi időre előfizet.

A biztosítást a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérképv. VI., Kemnitzer-u. 10. végzi.

☛ Minden előfizető, régi és új egyaránt ☛

jogérvényes biztosítási kötvényt kap.

A BUDAPESTI NAPLÓ ELŐFIZETŐI

ajándékkul gazdag tartalmu

DISZES NAPTÁRT

kapnak.

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyed-
évre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 frt 20 kr.)

A „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatala

József-körút 18.